

Rusai sumusti Galicijoje ir Rumanijoje.

Austrilios premieras nušauta. Teutonai paėmė Rumanijos portą Constanza.

Teutonai sumušė rusų--rumanų armiją.

Pereita nedėdienė nuo Mackenseno armija Dobruđa'e laimėjo nusveriančią bataliją, atstumdama rusus ir rumanus ant viso 50 mylių fronto tarpe Dunojaus ir Juodų jurių. Atimta svarbios nuo atsitraukiančių pozicijos, ir suglemžta suviršum 3,500 belaisių, be to daug ginklų ir įvairių karės reikmenų.

Petrogradas oficialiuose karės paskelbimuose irgi pripažįsta rusus bei rumanus atsitraukus prieš didesnę teutonų pajėgą, bet kad anie mažai tenkintė. Vokiečiai smarkiai užatakavo rusus taipgi Galicijoje, išiauru nuo Hallezo ir į pietryčius nuo Lvovo. To atako pasekmės buvę didis vokiečių laimėjimas, o rusai priversti trauktis atgal.

Austrilios premieras nušautas

Vienna. Iš čia praneša, jog 31 d. spalio nušauta mirtinai Austrilios ministerių pirmininkas, grafas Karlas Sturgk'as. Nužudė jį Vienos Socialistų organizacijos lyderis ir jų laikraščio „Arbeiter Zeitung“ leidėjas dr. Adleris, žydas. Premieras ramiai sau pietavo tulame viešbaitėje, kuomet netikėtai žmogžudys jį užklupo revolverio mirtiniais šūviais.

Austro-vokiečių pasisiekimai Transilvanijoje.

Sulig Berlyno oficialiųjų raportų, austro-vokiečių kariuomenės pašėlyusių batalijų į pietus nuo Kronstado, Transilvanijoje, subatoj paėmė Predeal'ą ir sykiu 600 belaisių.

Budapesto-gi telegramos 24 d. spalio, tvirtina, rumaną armiją užėmus offensivą visame Oltuz fronte, Moldavijoje, netoli Transilvanijos pasienio. Rumanai, kaip tvirtina jų karo biuro paskelbimai, atstūmė teutonus Užulionėje, Oltuz šiaurėje, toliau į vakarus.

Tečiau šitie rumanų pasisiekimai nedaug ką reiškia palyginant su jų nuostoliais Predeal'o perėjime.

Rumanų visas kariškas veikimas sutrauktas apie Predeal'ą, kuri jie gynė, manydami vokiečių ir vengrų pėstininkus užatakuosiant rumanus iš klonio, per kuri vengyvius viršun perėjimo kelias. Bet vokiečiai, visai rumanus netikėtai, užatakavo šonines Predeal'o pozicijas vyriausia iš rytų, kur rumanų pėstininkai saugojo Susail ir kitų kalnų klonius. Vokiečių gi ir vengrų pėstininkai rumanus nežinant dasigavo prie pat Susail bazos ir netrukus paleista į rumanų apkasus ant Susail kalno artilerijos ugnis, 5,000 pėdų ir viršū. Rumanai da kokį laiką stengėsi atkakliai gintis, bet galutinai užleido vietą priešams, išskridami, anot korespondento žodžių, it skruzdės, pakalėnė.

Teutonai paėmė Rumanijos juodjūrio portą.

Berlynas, 23 d. spalio. Teutonų armijos Dobruđa'e paėmė portą Constanza ir į vakarus nuo tos vietos perėjo gelžkeli einantį nuo Dunojaus link Juodųjų jurių.

Bucharešto raportai irgi pripažįsta Dobruđa'ą provinciją rumanus atsitraukus į pietus nuo Cernovoda--Constanza gelžkelio ir priduria, kad toje srityje tebeina praigastinga kova. Constanza buvo vyriausiu teutonų siekiu Dobruđa'e nuo pat pradžios jų užplaukimo tos provincijos, t.y. nuo pradžios rugsejo mėn. Svarba to porto vyriausia tame, kad jis užbaigia rytuose vienatini gelžkeli tarpe Dunojaus ir Juodųjų jurių, perkerta Cernovoda ir iš čia tiesias vakarop ir senąją Rumaniją. Per Constanza lengviausiu būdu Rusija galėjo Rumanijai prisiegti pagalbą maistu ir kareiviams. Jo paėmimas atkerta patogiausią vandens kelią rumanų kariaunai amunicijos pristatyma, kurios, sakoma, jie didėi stinga. Constanza buvo Rumanijos Juodjūrio skvadrono baza, gyventojų prieš karę turėjo 30,000.

Von Mackensen sumušė talkininkams plianus.

Londono „Daily News“ korespondencijoje iš Petrogrado skaitoma, jog austrų armija padedama vokiečių, susigrąžino visas žemes atimtas jiems rumanų ir gerai laikosi Rumanijos teritorijos šiaurėje. Kada Rumanija pradėjo karianti, premieras Bratiano buvo įsitikinęs Bulgai-

rija su ja padarysiant atskirą taiką, arba, mažiausia, nekarisiant su Rusija ir Rusija. Nepažvelgiant tad atako iš pietų, visi gerėni kareiviai pasiūta į Karpatus—kad išliuosoti Transilvanija. Operacijos ten buvę apmūrė kol von Mackensenas neužatakavo sovius netikėtai iš pietų.

Rumaniją galint vien Rusija išgelbėti.

Londono „Times“ karo eksperto nuomone, Rumanijoje esą pakaktinai rusų ir rumanų kareivių, kad sulaukyti Falkenhayno armijos žygįs, tečiaus nežinia kokios pagalbos susilaiks tenais teutonai.

Blogas oras Salonikų fronte sulaukė talkininkų besistumimą ant Monastiro. Turkei pasirodė Struma fronte, o bulgarai Macedonijoje susilaikė pagalbos. Su galiesčia reikia pripažinti, jog Salonikų armija tegali suteikti vien tarpinę Rumanijai pagalbą. Daroma visa kas galima, bet Rusija viena tik gali tiesioginiai pagelbėti. Mes neabejojame, sąko jis kad generolas Alexiev pasistengs iš paskutinųjų suardyti Hindenburg pavojingas žabangas.

Vokiečiai paėmė bazą ant Dunojaus.

Berlynas, 25 d. spalio. Teutonų armijos pagrobė Cernovoda, Constanza gelžkelio užbaigia prie Dunojaus, Dobruđa'e. Rumanijos miestai pavesti griuvėsiais. Kalnuočių gyvenamieji namai išnaikinti.

12 neutralių laivų paskandina.

Iš Londono skelbia telgrama, jog povandeninės laivės pereita subatą paskandinę penkis garlaivius, — du Britanijos ir neutralių šalių du Norvegijos ir vieną Švedijos. Žmoniu su tais laivais žuvę aštuoni.

Londono telegramos 23 spalio praneša, jog submarinai paskandinę dvylika neutralių šalių vaizbos garlaivų ir vieną didelį Britanijos. 28 žmonės nuo tų laivų, manoma, žuvę, nes jų kol kas nesurandama.

Teutonai veža rusus atgal Galicijoje.

Berlynas, 23 d. spalio. Pasak kariškų raportų, von Mackenseno armija nuvirys visus rusus atgal nuo upės Narajuvka vakarinio krašto, Galicijoje.

Vokiečiams nesiseka Prancijoje.

Paryžiaus oficialiais raportais, vokiečiai veltu beldžiasi į prancūzų pozicijas Chaules srityje, Somme fronte. Pasak Londoną, anglai, atakuodami vokiečius pereita nedėdieni, atsiekė, visą savo čia tikslą. Prie to gi pamta daugiau nei 1,000 vokiečių nelaisvėn, įskaitant 16 apicerių.

Berlynas gi tvirtina toje linkmėje einant pašėliausią bataliją, ypač į šiaurę nuo upės Somme, ir kad priešas nukentėjęs milžiniškus nuostolius. Apie savo nepasisekimus nieko nemini.

Vokiečiai prakišo Douaumont'ą.

Paryžius 25 d. spalio. Prancūzų offensivė ant dešinio upės Meuse krašto, apie Verduną pasekmingai su-trempė vokiečių dešiniąjį sparną ir po atkakliausių mūšių atimta fortas Douaumont. Vokiečių žuvę toje batalijoje beveik visos trečdalis.

Talkininkai padavė Graikijai reikalavimą atvienyti savo armiją.

Londonas. Reuterio telegramos praneša, kad talkininkų valdžios padavė naujus Graikijos karaliui reikalavimus: išsiuntimą Graikijos kariuomenės pietini karalių kraštą ir kad pavestų talkininkams savo didžiuosius karės reikmenų sandėlius. Graikijos kariuomenė turi būti pasiūta Theasalijon, užpakalin talkininkų armijū Macedonijon, kad pastariejie galėtų nuolat anuos daboti.

Graikai siūnia protestus Suv. Valstijų prezidentui Wilsonui prieš talkininkų savavaliavimą jų šalyje.

Italų armija susijungė su talkininkais Macedonijoje.

Paryžius 25 d. spalio. Italijos raiteliai iš pietinės Albanijos susijungė su talkininkų artilerija bei raiteliais Macedonijos fronte.

— Rusams šiaurui Rumanijos pasienyje pasisekė paimti eilę kalnų.

Aukso gadyne Rusijoje.

Iš Stockholmo rašoma: Nors Rusijoje dabartiniais laikais daug reikalingų dalykų trūksta, o vyriausia tinkaoms organizacijoms, to nevezint, bet, visi, kurie tik nori, gali gauti darbą. Prie to algos taip didelės, kad neapsakytas maisto pabrangimas neturi beveik jokios reikšmės. Turtai auga su kiekvienu diena ir su tuom auga nuolatinis lepinimo dalykų reikalavimas. Vienas dalykas nesmagiai atjaučiamas — tai namų stoka.

Imant pavyzdin Maskvos miestą, prieš karę čia būta 2,000,000 gyventojų, dabar-gi 3,000,000. Žinia, tokias ūmas gyventojų skaičius padaugėjimas apsiėriškė pirmiausia gyvenimū argu būtų stokoje. Pasak korespondento, neretai galima buvo sutikti skelbėjus siūlančius 500 rub. už suradimą patojos gyvenamos kvatieros. Tokias gi kvatieros kuomet jos atsiradavo ir būdavo tiesiog pasakiškai brangiai išnuomojamos. Taipgi nesvietiškai pabrangę vežėjai ir tramvajai, ir dėlto daugumai prisiekina pėkštieiems saikuoti ilgas miesto gatves.

Aršiausia Maskvoje tai su malka ir šibalu. Malka, kuri pirm karės lešavo 10 rublių, dabar 50 rub. ir tai nevisada gali gauti. Teisybė, Rusijoje yra pakaktinai medžių, bet dėlė netikusio transporto (pergabavimo) negalima jų miestuosna pristatyti tiek, kiek žmonės sunaudoja. Rusų gi baisi betvarkė geležinkelų tarnybos organizacijoje šiandien didžiausia tos šalies nelaimė. Stinga Rusijos žmonės gazo (petrolio) ir anglio, o išėjimo iš tų aplinkybių tol dar nesimato. Labai maža Rusijoj tėra taukų ir kitokio uždaro, mažinasi žymiai ir mėsos produktas. Ne tik ką raguoti galvijai ir kiaulės be jokios atodaros išmūsta, bet daugybė jų ir išdvėso pereitą žiemą jau tai nuosažio, jau tai nuo bado ar neatsakančios priežiūros. To nepasiant, imant apskritai, kaip rašo korespondentas iš Stockholmo, Rusijos žmonės niekad neturėjo tokio gerbuoju kaip dabar. Miestų gatvėse kasdien nauji automobiliai motosi, darbininkai valgo geriau ir gražiau apsidėrė nei kada nors pirmiau. Visi laukia ištroškė karės pabaigos.

Uždraudimas arielkos, anot korespondento, turis geras pasekmes, bet ir blogų ne stoka. Taip, Maskvoj, kur jis pastarais metais gyveno, žmonės pradėję gerti medžio alkoholį — baisų nuoda, ko pasekme buvę daug mirčių aukų, apspangmū ir kitokių nelaimių.

Sulig apredalo brangioms korespondentas paduoda kelias skaitlines, iš kurių tečiaus aiškiai matoma, ant kiek dabartinė karė pakėlė Rusijoje reikiamųjų daiktų kainas. Taip už gerų dėvėrykų pora reikia mokėti po 50—60 rublių; už vyrišką garniturą (siut'ą) 150 rublių, kuomet seniau už tuos pačius dalykus mokėdavos 15—60 rublių.

Villa užgrobęs Chihuahua.

San Antonio City, 25 spalio. Iš čia pasklydo gandas, kad Mexikos bandita Villa su savo plėšikais užvaldęs Chihuahua miestą ir kad iš ten visi žmonės bėga. Carranza tečiaus valdininkai tą žinią užginčija.

— Philadelphiajū su 1 d. lapkričio pieno kainos pakilusiai čios nuo 9c. už kvortą ant 11c.

Karės Vaizdai Lietuvoje.

Tylu.
Tik vėjas liūdnai kaukia kaminuose išgriautų namų, tarytum apverkdama likimą sunaikintos šalies.
Visu pakeliu nuobodžiai stukoje griuvėsiai išdegti kaimų. Nusvilę kamina stiebiasi į dangų, tarytum prašydami atkeršijimo tiems kurie išvarė iš šių namų ramias gyventojus.

Stuko tie griuvėsiai tyliai, nesimato tarp jų jokios gyvybės. Tik vienoje vietoje dar girdėtos aimanavimas. Kampė nugriuvusio stogo, ant glebelio supuvusių šiaudų guli su pamėlynavusiomis lūpmis mažutis vaikelis. Salpį jo kiūpoja išblykusi moteriškė.

— Mama, valgyt! Duok, mamut, kasnelį duonos!
— Nėra! Seniai jau nėra nei plutelės, o medžių žievės tavo silpni dantukai neįkas.

Nelaiminga „mama“. Vakar ji sustingusiai pirštais iškasė čia pat po stogo duobę, idant palaidoti jaunesnį dukrelę. Palaidojo ją be grabo, šalčio žemėje, suplyšusioje sunkelėje.

Vakar mirė vienas vaikas, o šiandien miršta badu kitas ir draug paskutinis. Nepamatys jau jis daugiau savo tėvo, kuris iškelavo į Ameriką, idant jiems uždirbtų pinigų, idant jiems gerai būtų.

— Mama, mama valgyt nori! — nuolat šaukia vaikas.
— Nėr vaikeli, nėr balandėli, nei kruopelės nėra. — aimanuoja nelaiminga motyna.

Gal ji būs pabėgusi draug su kitais pabėgėliais, bet abu jos vaikeliai, yt tyčia, tuo laiku susirgo ir jai reikėjo pasilikti vienatį tarp griuvėsnių, kulku, gaisru.

Protas jos svaigsta, akių blizgėjimas užgeso. Verkti ji jau nebegali, nes paskutinės ašaros išlėjo ant kapelio Teklūtės.

— Neverk, Jonuk, — ramina ji savo vaikelį. — Nieko tau negali duoti. Širdies supuliais juk tavęs nepapėnsiu. Zmonės mus užmiršo...

Bet Jonukas, tarytum neatkreipdamas jokios domos į mamos žodžius nuolat šaukia:

— Mamut, aš seniai nevalgiau. Aš... Mamut, paduok man kasnelį duonos... Nors sudžiūvusi plutele... mamut... būk gera... o kur Teklytė?...

Staiga ore pasigirdo hidėsys. Motyna palikusi savo vaiką tuojau išbėgo pro duris. Vieškeliu jo būrys raitelių. Pergalėtojai buvo linksmi, nuolat juokė, dainavo, šūkavo. Jų žirgai taipgi buvo užgnėdinti, žvenžė. Pamatę prie kelio moteriškę raiteliai sustojo.

— E! Kas tu per viena? — užklausk raiteliai nesu-prantamoje kalboje.

— Duonos! Mano paskutinis vaikas miršta badu — atsiliepė laukiniu balsu moteriškė. — Zmonės gelbėkit!

— Tai lietuviška baidyklė — tarė keli kareiviai. — Ko nori?

— Duonos! — atsakė moteriškė numanydama klausimą.

— Ji prašo duonos — paaiškino savo draugams viens raitelis. — Pažistai aš truputį šią kalbą.

— Aha! Badas ją prispaudė. Cha, cha, cha. E! bobut! Eik! draug su mumis, tai gausi duonos! — tarė raiteliai.

— Reikia naudoties proga. — Sypsodamas pridūrė raitelių vadas.

Ji gi žiūri į juos, bet negali suprasti jų keistos kalbos, nesupranta, ko jie nori.

— Eik, bobut, su mumis. — tarė vienas raitelis lietuviškai. — Prijlausime tavę, duosime duonos...

Plačiau išplėtė akis nelaimingoji moteriškė. Ji vis dar negali suprasti, ko jiems reikia ir ką jis žada.

— Duonos! Mielaiširdystės! — nuolat šaukia „mamutė“.

Vienas raitelis ištraukė iš krepšio riekę duonos ir šmotelį lašinių.

— Eik, su mumis — tarė jis — šit gausi tą duoną ir lašinius.

Motyna, pamąčiusi duona, viską užmiršo ir leidosi bėgti paskui raitelius...

Liūdnai kaukia vėjas kaminuose išgriautų namų, tarytum apverkdama likimą sunaikintos šalies.

Per laukus su palaidais plaukais atbėga motyna. Ji neša rankoje kažnį duonos mirstančiam badu sūniui.

— Jonuk, jau duonos! Se vaikeli!

Tylu. Jonukas jau miega amžinų miegų ir netešia rankelia prie duonos.

Liūdnai kaukia vėjas kaminuose išgriautų namų... Tylu. Ir po nugriuvusiu stogu jau nesigirdi aimanavi-mo. Nereikių jau duonos nei vaikui, nei motynai...

Broliai išieiviai! Jeigu jums galima tos išniekintos, nu-mirusios badu „mamutės“, tai jūs privalo įtempti visas savo pajegas, idant gelbėti savo tautą iš pražūtis. Visi mes gerai suprantame, kad mūsų broliai pasilikę Lietu-voje kenčia didžiausią vargą, užtat visų mūsų yra šven-čiausia pareiga gelbėti juos nuo bado ir ligų. Tik tas dar-ber gali atsiseipsti sušelpiti badaujančią tėvynę, kuris neturi krūtinėje žmogiškos širdies, kuris neturi galvoje proto. Taigi visi lietuviai Suv. Valstijų privalo kaip vie-

nas prisidėti prie gelbėjimo savo krašto. Geriausia gi proga pasidarbauti sušelpimui tėvynės tai LIETUVIŲ DIENA. Jeigu mes prie Lietuvių Dienos gerai prisirengsimė, tai dar galėsime išgelbėti daug nelaimingų matučių nuo pirmalainės mirties. Jeigu Amerikos lietuviai ir lie-tuvaitės netingės Lietuvių Dienoje rinkti aukų, tai dar mes nemažai galėsime išgelbėti gyvasčių Jonukų ir Tek-lyčių.

Sulyg lenkiško
Kaz. Gineitis.
(iš „Draugo“)

Kas apie Lietuvą rašoma.

Prūsų lietuvių veikėjas d-ras Gaigalaitis padėjo vokie-čių „Tag'o“ laikraštyje savo straipsni: „Lietuviai palan-ku ar priešingai vokiečiams?“ (Sind die Litauer Freunde oder Gegner der Deutschen?) Šitą straipsnį buvo at-spausdinęs „Varšavos vokiečių laikraštis“ gruodžio 15 d. praėjusių metų.

Kuris laikas — rašo d-ras Gaigalaitis — visą etnografi-jos Lietuvą vokiečių rankose. Tik ant toliausios etnog-raf. Lietuvos sienos rytuose dar tebėra kruvina kova. Apie tai, kaip lietuviai žiūri į vokiečių karuomenę, ne vie-nodai yra sprendžiama. Laikraščiuose beveik visados iš-skaitydavau, jog mūsų (vadinasi vokiečių) kariuomenės priėmimas Lietuvoje buvęs toks, kuriam nieko negalima prikišti. Tą pat es girėdėjęs ir nuo augstųjų karininkų. Tas tiesa, kad nemažai randasi tarp kita ko ir nepasitikė-jimo ir nepalankumo vokiečių kariuomenei, bet tai bus visai aišku, jei mes išsėdėsimė, jog į vokiečių kariuome-nės žiūrma kaip į priešininką, kuris visokiems būdais ka-riauja prieš lietuvius, kurie rusu kariuomenėje tarnauja. Teisingam supratimui, kaip lietuviai į mus žiūri, privalo-mes apsažinti sulgiolinio jų politikos padėjimu, jų mieriariai ir siekimais.

Lietuvių politikos padėjimas buvo nelengvas. Dau-giau ne šimtą metų slėgė jų tautos kilima galinga milžino rusų kumštis. Dvasios penas, sava kalba rašytis, jiems buvo didžiausia bausmė drandžiamas. Prie bažnyčių sto-vėjo žandarai, kurie gaudė žmones su maldaknygėmis, slaptai iš Prūsų atgabentomis. Nedaug buvo mokyklų, bet ir tos surusintos; jose gi šeiminkavo beveik vieni rusai stačiatikiai mokytojai, kurie net rusų kalba lie-tuvių katalikų vaikams aiškino tikybą. Daugybė katalikų bažnyčių paverstos stačiatikių cerkvėmis ir bažnyčių bokštų viršūnėms suteikta svoguno išvalda. Valdinin-ka! buvo tikrieji rusai. Valdinin-ka! gi lietuviai beveik visi buvo siūnčiami į tolimiausias Rusijos žalis rytuose. Lietuviui buvo užgišta igyti didesnę žemės sklypas, Jiems buvo skirta būti tik paprastais ūkininkais. Be to, su žemės bankos pagalba emė kolonizuoti Lietuva, „nuo amžių rusiška šali“, mažesniais ūkininkais rusais. Del tokios rusų politikos tukstantims lietuvių nebebuvo ki-to išėjimo, kaip važiuoti į didžiausius miestus, arba kraus-tytis į laisvės šalį anapus didžiojo vandenyno. Taip to-kiu būdu dabar gyvena Amerikoje daugiau ne pusė mil-ijono lietuvių išeivių. Bet kurie jų turi ten augstas vie-tas. Bet visi ilgdamiesi kiekvieną valandą laukia savo tėvynės išvadavimo, kad galėtų namo grįžti ir už sukra-tus svetur skatikus įsitaisyti sau gyvenima.

Lietuvių vargai nebuvo paskelbti viešai, kadangi lie-tuvių bajorai, kaip va: Radvilai, Cartoriškiai, Sapiegos ir kiti jau buvo seniai sulenkėję, inteligentija gi negalėjo savo tėvynę išmisti. Tik neseniai, nuo revoliucijos me-to virto kitaip: išgavo daugiau laisvės, galėjimo lavintis ir reikia pripažinti, kad tą laiką lietuviai puikiausiai su-naudojo.

Lietuvių tauta, kuri gal kokiam paviršutiniam tyrinė-tojų vietomis ir pasirodyt mažai kultūrinu, tautiniu g- žvilgeniu yra labai suispratusi. Jos politikos siekimas, kuri nustatė didysis lievių seimas 1905 m. Viniuje, rei-ka-lauja Lietuvos autonomijos (savivaldybės) po švelnia kurios nors kaimynės didžiosios valstybės viršenybe. Sis siekimas, kaip man buvo paaiškinta kaikiurių gerų šitos tautos žinovų, jau net vaikams aiškinkamas ir tiesiog i-ėjęs jų kūnui ir kraujui. Nuolatiniai rusų vyriausy-bės mėginimai Lietuvą surusinti neturėjo jokio pasieki-mo del lietuvių tautos pasyvaus atsparumo. Dovanai si-lomos maldaknygės rusiškomis raidėmis spausdintos ir išieistos valstybės išėoms buvo lietuvių visai atmetos. Didžiausia gėda buvo laikyti pas save tokia knyga. Ūki-ninkai už sunkiai uždirbtą skatiką siūsdavo savo sūnui kunigų seminariją ir net į universitetą. Vaikus moky-daavo slaptose lietuviškosiose mokyklose. Bažnyčių ir vie-nuolių atėmimams lietuviai katalikai smarkiai priešinosi.

„L. B.“

JAU RUDUO, SAUGOKIS.

Didis oro nepastovumas ir drėgnuma tai gausiausi da-bar ligų šaltiniai. Jei kenti nuo reumato arba muskulų spazmų ar nuo neuralgijos, atsimink, kad Trinerio Lin-imentas yra geriausias vaistas. Trink skaudamas vietas, bet neimk į vidurius. Kaina 95 ir 50c apkeose, per paštą, 85 ir 60c. Jeigu turite šalti, kosulį, skaudančią gerklę, slogą, Trinerio Cough Sedative greitai duos pagelbą. Kaina ta pati. Jos Triner, išdirbėjas chemikas, 1833 — 1839 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Apskelb.

Sveicarijos Lietuvių Deklaracija.

Laikraščiai paskleidė garsą, kad Suvalkų gubernija, apgyventa lietuviais, bus vokiečių prijungta prie Prūsų.

Delto mes pasiūkiname:

1) Kad Suvalkų gubernija nuo neatmenamų (priešis-toriškų) laikų jau apgyventa lietuviai. Ji visomet buvo Lietuvos valstijos dalis iki Lietuvos valstijos žuvimo 18 amžiuje.

2) Napoleonas prieš šimtą metų Suvalkų guberniją prijungė prie Varšavos kunigaikštystės. Bet jis tai pa-darė be jokios vidujinės priežasties. Po Vienos kongre-so Suvalkų gubernija kartu su Lenkija pateko Rusijai.

3) Pripažindami teisingą Suvalkų gubernijos atskyri-mą nuo Lenkijos, ir sujungima su Lietuva, mes protes-tuojame prieš Vokietijos pastangas, prijungti tą lietuvių provinciją prie Prūsų. Tokiu būdu būtų paminta tau-tytės principas ir tautos plėtojimos suparalizuotas.

1913-1914-1915-1916

Vokiečiai apie Lietuvius.

Rohrbach's stengiasi pabrėžti, kad ir patys latviai bei estai nėra, iš tikrųjų, vokiečiams taip palankūs kaip tat išrodo. Lietuvių gi palankumui išrodyti Rohrbach's pa-duoda lietuvių tautinio atgijimo istoriją. Jau 35 metai eš, kai Lietuvoje kilęs stiprus tautinis judėjimas (eina stark nationale Reichtung), kur ejęs prieš lenkų vyria-vim. Dabar jau lenkybei Lietuvoje kaip ir galas. Čia ypaciai prisidėjusi kunigija, bet ir pati rusų valdžia rai-mėsi lietuvius prieš lenkus, parsieludama bajorų mē-tininkų žemes. Tačiau, kada čia pat rusai emę rusinti krašta, uždraudė net lietuvių spaudą, — lietuviai neap-kesdami visa, kas rusiška, emę ilgdamies krypti į vaka-rus, kur už sienos, rūpestingosios Prūsų vyriausybės glo-bojami, pavydžiniai džiugaus jų broliai...

Nepraleido Rohrbach's nepastebėjęs ir lietuvių susi-dėjimo su vokiečiais per miesto dūmos rinkimus Rygoje. Lietuviai, be to, mielai siūsdavę savuosius vaikus Liepo-jos vokiečių mokykloms mokytis, ir apie 1890 met. čia bene 40 nuoš. buvo lietuviai. Pagalios nesutikdami su latviais (tarp lietuvių ir latviu ešas kiauaras priešingumas — Gegensatz der gar nicht zu unterbrucken ist) — lietuviai ieška progos prie vokiečių priapti.

Tačiau svarbiausia — kad Lietuvoje yra daug vyriausybės ir įvairių rusų valdininkų dvarų, kurie, žinoma, vi-si liko pamesti, daug girių ir geros žemės, ant kurios gal-ės ateisėti vokiečiai kolonistai ir ilgai neteikti šaliai vokišką išvaldą, tokia, kaip Prūsuoese... O lietuviai eša geri bernal bei fabrikos darbininkai, ir negali būti abejo-jiami, kad jie, kaip ir jų broliai Prūsuoese, bematant suvo-kietėsia. Mandagus apsiėjimas ir vokiškos mokyklos ta-tai jau vienos kartos laikotarpį padarysia...

Reikia tik tuojau užginti laisvai pardavinėti žemes (kad kainos per daug nepakiltų...), visi rusų ūkiai viduti-ne trijų metų (prieš karę) kaina išpirkti ir išieisti įstaty-mas, kad visos kitos žemes parduoti leidžiama tik tai vokiečiams arba vietiniams ūkininkams: „Dann ware die ga e Frage der volligen Germani sierung positiv gesichert“... (tada visas kiau suvokietinimo reikalas būtų tikrai tikriausiai aprūpinatus). Juo labiau, kad dvarinin-ka! lenkai Lietuvoje skoloms aptekę, ir ligi tiktai Lenkai gausi daugiau nepriklausomybės, visi jie taip pat išbė-gisia iš Lietuvos, kar jiems nebėr kas veikti.

Baidgamas Rohrbach's žlibuma gėdina tuos savo tautiecius, kurie dėl šokių ar tokių priežasčių nenorėti tuo tieciaus kaspno savo dūbeniui paglemžti. Jis stebisi-kaip galima ešą praleisti tokia patogi proga vokiečių pral-ietiam kraujui atlyginti... O jei tos šalys ir nebūtų vo-kičiams palankios arba reiktų kokius reikalavimus ir palankumą rusams — tai, pasak Rohrbach'o, į tatal nėra ko ir žūrėti, kada vokiečiai stovi taip svarbaus jujų tau-tai stiprėjimo ir didėjimo akvaizdoje.

Ne be to, kad ir strategios (karės) atžvilgiu toks prin-jungimas nebūtų naudingas. Čia Rohrbach's pabrėžia, kad negali būti kalbos apie Lietuvos ir viso pajurio at-skyrimą nuo Rusijos, neskiekrtant ir neatzavinant len-ku nuo plačiausioje sienose (nuo Maekvos pusės). Tada vokiečių ir rusų siena nulietų savo senuoju ružu, kaip dar Livonijos ordino laikais. Narvos upė ir Peipaus eže-ras ta siena, bemaž ligi pusės, pačios prigimties dėka pu-kiškai saugotu nuo rusų išveržimo. Ruozas nuo Riezičios ligi Vilniaus ir Kauno apylinkė, — ežerų, pelkių ir upių primirkę, — velek sudaro prigimtinį barjerą, lyginai kaip Mozurų ežerai Prūsuoese. Belieka sustiprinti tik tar-pas tarp Riezičios ir pietų dalies Peipaus ežero, apie 130 kilometrų. Pagalios, ta siena jau buvęs nuvedęs dar se-niau ne kas kitas, kaip pats Moltkė, senas apsiptyręs ge-nerolas 3 ir feldmaršalas...“

„L. B.“

—Užsirašykite „Zvaigždė“—

Dirbkime "Lietuvių Dienai."

Artinantis Lietuvių Dienai, prezidento Wilsono paskirtai,

idant "Žvaigždės" skaitytojai galėtų padaryti didesnę intekmę in savo apygardos piliečius, šitame ir kituose "Zv." numeruose patalpinsime angliškai parašytus aprašymus apie Lietuvius.

Šiuos straipsnius iškirpę iš "Žvaigždės" galiti duoti mums prie-lankesniems ir intekmingiems anglams perskaityti. Galite tas iš-karpas ir per pačią anų asmenų a dresu nusiųsti, nurodydami, kur anie turi siųsti savo aukas.

PROCLAMATION OF THE PRESIDENT

Whereas, I have received from the House of Representatives of the United States a resolution, passed July 21, 1918, reading as follows: "Whereas, in the various countries now engaged in war there are four millions of Lithuanians, the greater majority of whom are destitute of food, shelter, clothing, and

Whereas, millions of them have been driven from their homes without warning, deprived of an opportunity to make provisions for their most elementary wants, causing starvation, disease and untold suffering; and

Whereas, the people of the United States of America have learned with sorrow of this plight of millions of human beings, and have most generously responded to the cry of help whenever such an opportunity has reached them;

Therefore be it Resolved, that in view of the misery, wretchedness and hardships which these four millions of Lithuanians are suffering the President of the United States be respectfully asked to designate a day on which the citizens of this country may give expression to their sympathy by contributing to the funds now being raised for the relief of the Lithuanians in the war zone.

And whereas, I feel confident that the people of the United States will be moved to aid a people stricken by war famine, and disease;

Now, therefore, I, Woodrow Wilson, President of the United States, in compliance with the request of the House of Representatives thereof, do appoint and proclaim Wednesday, November 1, 1918, as a day upon which the people of the United States may make contributions as they feel disposed for the aid of the stricken Lithuanian people.

Contributions may be addressed to the American Red Cross, Washington, D. C., which will care for proper distribution.

In witness whereof, I have hereunto set my hand and caused the seal of the United States to be affixed. Done at the City of Washington, this thirty-first day of August, in the year of our Lord one thousand nine hundred and sixteen, and of the Independence of the United States the one hundred and forty-first.

(Signed) WOODROW WILSON.

A TRUE PICTURE OF LITHUANIA

On November 8, 1918, there was published on the editorial page of the "New York Evening Journal" an article of Mr. George Selkowitz—"The Tragedy of Lithuania," with the explanatory article by one of the "New York Journal's" editors, entitled "We Have Brothers Whom We Do Not Know."

To enlighten the general public on the state of affairs in sorry-fried Lithuania (so-called Northern Poland), we are publishing here a greater part of the "New York Journal's" editorial article, as well as of that of Mr. Selkowitz:

"You will read below, briefly, the story of the Lithuanians. How much do you know about them? There are thousands of them living among us, bringing their beliefs and legends and language as old as the old Sanscrit.

"Their fate at home is as sad as that of any of the persecuted peoples, but no word is said for them, no friendly interest taken in this ancient race. . . .

"If all men are brothers—a statement that Christians believe one day in seven at least—our brothers, the Lithuanians whom we know as little as we know the inhabitants of Mars, ought to interest us."

The 500,000 Lithuanians in the United States fail to understand why the cables and letters from the eastern war zone to the American press continue to ignore the tragedy of their unhappy fatherland—Lithuania. We hear almost daily of Poland's woe, of Armenia's sorrow, of Israel's new Jeremiah, of Belgium's disaster, but not one word of the appalling catastrophe of the Lithuanians, who have conserved many heroic pages in the records of mankind in their beautiful language, the most archaic of all living Aryan tongues spoken in Europe. Kovno, taken by the Germans after a fearful struggle, duly chronicled; Wilna fallen to the Kaiser; Grodno a heap of ruins, amply described—but not an inkling of the original owners of these fertile cities and villages before their absorption, first by Poland and then by Russia after the criminal partition of Poland.

Lithuania, an ancient grand duchy, united with Poland in the Fourteenth century, was originally three times as large as Poland. The Lithuanians are not Slavs, for they form a distinct linguistic class in the Indo-European family, and the Lithuanian language, which is much older than Slavonic, has a pedigree of nobility strikingly resembling the original language of the Aryans, the archaic Sanscrit. The Lithuanians today dwell principally in the Russian governmental districts of Kovno, Wilna, Grodno and Suwalki, which form equally the centre of the Jewish ghetto, the "charitable" pale allotted by the Czar to the children of Israel.

Thanks to the congenial character of the Lithuanians, their magnanimous spirit of tolerance, their sobriety and diligence, they have always lived in harmony with their Jewish neighbors.

Have they not both, Lithuanians and Jews, suffered bitterly under the yoke of Muscovite tyranny? . . .

Of course, Lithuania, like many other countries, had her gloomy period; but if noblest obligation, there is no nobler people in bondage on its own soil than these Lithuanians, who conserved the purest ethnological type, the charming physical perfections of manhood and ancient Aryan affability.

With the exception of the Arabs, I know of no other nation that has conserved such a vast folk-poetry, so many songs and funeral dirges, as the Lithuanians, connecting with the sublime hyphen the cradle with a grave. What charming depth in their national dains and popular gleemes, which before the war began resounded in pastoral glees from the Baltic to Wilna!

And now Lithuania is decimated by the sword; the modest and rustic homes are destroyed; the sons exiled; the mothers in tears and oppressed. Lithuania is waiting for the dawn of her new independence.

"Four million Lithuanians in dire distress," said to the writer a prominent Lithuanian, "deprived of the help of Russian and Polish war funds because they are not Slavs; cut off from their Teutonic and Baltic neighbors because they live under Russian rule, and stripped of their possessions by the war." (As East Prussia has 100,000 Lithuanians on German soil, Lithuania knows also of fratricide extermination as Poles and Jews!)

"This is the plight of the Aryan descendants who, since prehistoric times, have dwelt between the Dvina and Niemen. . . ."

Speaking of the religion of the Lithuanians of olden times the author continues:

"We may call the ancient Lithuanians heathens, but they nevertheless had a perfect conception of the Visagalis, the Omnipotent, and the Viesurasiantis, the Omnipresent, which corresponds to the Great-I-Am (Ihve) of the Old Testament long before the Bible was known in Lithuania. Even their Dievnamis (temple) corresponded literally to the Biblical Beth-Eloliam (the house of God). Paganism? Yes, but a delightful paganism, acceptable to the poet and the metaphysician.

"Oppressed nations very often become obtrusive to the mind of other nations, and in the case of the Lithuanians, whose claims upon independence or autonomy can no longer be ignored.

"It would be to the interest of Germany, who invaded Lithuania, to do for the Lithuanians what Russia failed to do, namely, to set them up as an autonomous nation."

1,000,000 LEFT HOMES AS RUSSIANS RETIRED

Lithuanian Priest Describes Heavy Trials of Great Army of Refugees.

A movement to help the hundreds of thousands of Lithuanians, Letts, Poles and Jews who were swept along with the retreating Russian armies will be undertaken here by Rev. Dr. Anthony Maliauskis, a Lithuanian priest, who reached here on Wednesday, on the Norwegian steamer "Fris." Before he left Russia he went from Vilna to Petrograd and obtained first-hand information regarding the conditions of these refugees, estimated at more than 1,000,000 men, women and children. According to the best estimates accessible, these refugees include some 900,000 Lithuanians and 200,000 Jews. More than 160,000 families are involved in this exodus caused by the Russian war.

"A Russian general staff officer, told me," said Dr. Maliauskis, "that as these great crowds of refugees were swept onward by the retreating movements of the troops many of them fell exhausted and died of hunger by the roadside. Others tried to ward off starvation by eating every green thing to be found in the fields and forests. Even the grass and shrubs by the roadside were devoured. In the stress and confusion of the time it was impossible for the military to afford any aid whatsoever, as the latter could not provide for its own needs.

"Some of the few Russian refugees found friends or relatives, it is said. But the other homeless ones, many of whom were swept forward to points as distant as Moscow and even farther, found that no provision could be made to shelter so vast a number or to feed them. A majority of them were from the Russian Lithuanian provinces of Kovno, Suwalki and Vilna.

"I was told that thousands of women and children were living in fields and forests without food, many of them ill from privation and exposure on the long and weary flight. All are helpless, for everything they are at present has been wiped out. With conditions as they are at present, and the vast number of persons to be cared for, it is extremely doubtful if they can expect any aid from Russian charity in the immediate future.

The plight of these refugees from the eastern battle front appears to be far worse than anything of the kind that afflicted the people of Belgium. I have come over here to make an appeal direct to the Lithuanians to aid them. There are about 800,000 Lithuanians in America and 10 per cent. of them are in New York. . . .

"The condition of many of the people in the Lithuanian provinces of Russia, who have been buffeted back and forth between the two great forces in two invasions and many battles, is not a great deal better than that of the refugees. In many cases their homes and property are lost, and they are without resources of any kind except the bare land."—"New York Times," October 30, 1918.

Naujos knygos.

Kelionė Lietuvoje Didžiosios Karės metu 1916 m. Išleista „Tautos Fondo“ lešomis kaina 25c., 1916 m. Spauda „Darbininko“ 243 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Žydų Karalius, drama keturiuose aktuose bei penkiuose paveiksluose. Liūosai vertė J. M. Sirvintas. 1916 m. Spauda „Darbininko“ 243 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Liudvikas Windthorsta's vokiečių katalikiškos visuomenės Budintais, pagal kun. Roberta Swickerathą J. E. K. Kaina 5 centai. 1916 m. „Darbininko“ Spauda, 243 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kas tai yra karė.

Anot garsaus Amerikos generolo Sherman'o, karė tai pragaras. Generalas gi Sheridan, komandantas Texas'e, Amerikos naminės karės pabaigoje, paklaustas savo draugų kaip jis mėgėta Texas'ą atsakė: jei aturėčiau Texas'ą ir pragara, tai išnuomuočiau Texas'ą, o gyvenčiau pragare.

Pasaulio didi žmonės nevisada buvo didžiais moksliniais, nei gi didi moksliniais buvo visuomet didžiais vyriausiais.

Dvi žvaigždės negali judėti vienoje sferoje.

Pagal mados vartojimągi pažinti žmogaus sija.

NEGERAS PAPROTYS.

Nesmagiausias kroniško skilvio uždegimo simptomas — tai gazas viduriuose. Tie gazai atsiraugeja ir įrasto li goni nemanomais padėjimo draugystėje lepesnių žmonių. Trinerio Amerikinis Elixiras iš Kartaus Vyno tą blogą naikina iš pat šaknų. Jis išvalo pilvą ir palpuosuoja greit užsikimšusias žarnas. Yra daug ir kitokių negaliu, nuo kurių gelbati Trinerio Amerikinis Elixiras iš Kartaus Vyno, ypač nuo užkietėjimo, galvos skaudėjimo, nerviškuo, mažakraujės ir t.t., kadangi kai po liuosuotojas ir stiprinotais tas vaistas greesnio už savę neturi. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1338 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Apskeib.

Gerb. „Žvaigždės“ Skaitytojams.

Kas lig šiol da neatsiuntė prenumeratos už „Žvaigždę“ meldžiami pasiskubinkite, nes, sulig pašto tiesiu, ne užsimokėjusiems būsime priversti sustabdyti laikraštį. Dabar geriausia proga užsisakyti „Žvaigždę“, kuomet už prisuntimą metinės mokesties \$2.00 ir dar pridėjus 15 ar 35 centus, galima gauti daug brangesnes dovanas negu metinė „Žvaigždės“ prenumerata. Taigi laikraštis pareina uždėk. Fasni audokit gera proga! Red.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

- Yra !-

Gyvam Džiaugsmal Sergančiam Vilst' Mirstančiam Ramybė! Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiama skaitytojau, apie šią organizaciją nesi girdejęs, o jei ir girdėjai, tai gal nesamastei, kas ji yra ir delko pats neprisirašai! . . .

Stai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:

- 1) Apsaugoja narių gyvastį ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašelpas nariams-ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
- 3) Selpia neigalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apšvieta, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltu (dovana).
- 5) Platina dorybę, suteiktai patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikais, remia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir t.t. Instojimas į S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinė mokesčiai lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipties į vietines kuopas, kurios randasi kuone visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apsigyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštiniųka šiuo adresu:

J. S. VASILAUSKAS
119 North Greene Street Baltimore, Md.

Geriausia Knyga Lietuvių Dienos pliano išpildymui.

Neužligio visi Amerikos lietuviai rinks aukas savo dienėje nuo milijonų Amerikos piliečių. Idant šios šalies visuomenė būtų duosnesnė mūsų nuvargintai tautai, reik an informuoti apie Lietuvos baisesių bausiantį vargą.

Kaip tai geriausiai padaryti? American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers (Amerikos Pašalpos Fondas Lietuviams nuo Karo Nukenetusiems) išleido didelę netoli pusanrošimto didelę formatu puslapių — knygą, kurioje anglų kalboje išdėstyta viskas, kas labiausiai žinotina apie Lietuvą ir Lietuvius anų praetį ir dabartines nelaimes ir vargus.

- Cia randame liudijimus
- 1) McClure's Newspaper Syndicate korespondento, kad Lietuva, tai ne Saurinė Lenkija.
- 2) p. Gabrielio straipsni į British Review, išrodanti, kad Lietuvai reikalinga autonomija.
- 3) Ukrainos tautiškos partijos liudijima, kad Lietuva turi būti atskiriama nuo Lenkijos.
- 4) Apie Lietuvos hierarchiją straipsni iš La Vera Roma.
- 5) Advokato W. Butlerio (iš New Yorko) straipsni apie Lietuvius nuopelnus civilizacijai.
- 6) Rockefellerio atstovų liudijimą apie baisesių vargą ir nelaimes Lietuvos žemėse.
- 7) New York Journal'o redakcijos straipsni apie Lietuvius tragiskajai padėjimą teigti New Yorko Times raporta aprašanti kun. Dr. A. Maliausko pranešima.
- 8) Lietuvos istorija.
- 9) Lietuvos Literatūros platesnę istorija.
- 10) Rezoliucijas Am. Fondo įvairiose vietose padarytas.
- 11) M. Yūo memorialas Sventam Tėviui.
- 12) Mūsų atstovų liudijimas apie Lietuvą sulyg N. Y. Times'e pagarsinta raporta.

Yra teipti tilpė toje knygoje keli lietuvių kalboje atspausintai ir daugelis iliustracijų su paaiškinimais anglų kalba (pav. Kasčiūkos, A. Micekvičiaus, A. Burbos, vyskupo Valančiausko ir Baranaucko, kun. A. Gimžaucko, Basanavičiaus, Pietario, Kudirkos ir t. t.).

Tą knygą nusipirkę už 25 centus tur išdidžiausia Lietuvai nauda ietik įtekmingesniems amerikiečiams. Užsakymus siųskite:

„Žvaigždė“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba pas by kurį Am. Relief Fondo narį.

Jau išėjo iš spaudos "Išpažintis Istorija"

(Antras leidimas)

Labai ji tinka platinti Katalikų Spaudos Savaitėje ir Kalėdojant.

Kaina - - - - 50c.

Gerbiamiems klebonams, imant po daugel egzempliorių nuleidžiama didis nuošimtis. Juo daugiau imama, tuo didesnis nuošimtis nuleidžiama.

"ŽVAIGŽDE"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Amerikos Naujienos.

Devyni žmonės palydėjo gyvastį begelbėdami knygas. New York. Pereitą savaitę Oakes Dye Manufacturing Company'ės dažu pabrėkio Long Island miestelyje, gaisri besiaučiant, (apie ką buvo minėta perėtos savaitės „Zvaigždėje“), palydėjo savo gyvastį devyni tos firmos žmonės vien tik todėl, kad stengėsi išgelbėti pabrėkio knygas. Jie mat perligai užtroko atidarydami banką ir stengiamiesi visas knygas ten sudėti, kol kemiški dėmai juos pačius neapsvaigino ir visi užtroško.

Tris darbininkai netyčia užmušti elektrika.

Allentown, Pa. Vienam darbininkų paleidus netyčia, kaip sprendžiama, elektrą, tris jo bendradarbiai tapo momentaliai užmušti Bethlehem Steel Company'ės (plieno) dirbtuvėje. Kiti keturi vos per plauką išėmė savo gyvastį.

Farmeriai daug pelno.

Harrisburg, Pa. Nors šiemet javų uždėrijimas Pennsylvanijos valstijoje buvo menkesnis nei kaip pernai, tačiau fermeriai šiemet pelnėsi \$13.000.000 daugiau už savo prekes, nei pernai metų. Tačiau pelną jie surinko pakeltomis kainomis arba, geriau sakant, iš žmonių skurd. Valdžiškomis apyskaitomis šio meto fermerių pelnas sekandai apkaunotas:

- Kviečiai \$40.112.800; pernai už tokį pat produktą gauta tik \$26.174.400.
- Sienas, \$68.138.610; pernai \$56.572.200.
- Rugiai, \$4.720.170; pernai \$2.971.200.
- Avižos \$16.936.020; pernai tačiau už jas surinkta \$19.823.720.
- Kukuruzas (corn) šiemet \$43.300.000; pernai \$41.641.920.

Nors bulvių, palyginant su perėtais metais, šiemet uždėrėjo visai mažai, visi fermeriai surinko iš jų pelno apie \$16.401.600 — tiek beveik kiek pernai.

Mirė bešokdama.

Charlottesville, Va. Jauna turtinga mergina neseniai pabaigus mokslą, bešokdama balniuje staiga apsilpo ir kol nuvežė ją ligonbutin mirė neatgavus žado. Atsargiau merginos su šokiais.

Rusijoje.

Pabėgėlių reikalai.

Vyriausybė, kaip praneša „Rieč“, jau nustatiusi bendras Petrapilio iškraustymo taisykles. Pirmuočiausia, niekas iš pabėgėlių nebūdas verčiamas išvažiuoti iš Petrapilio užtai iškraustysia kai kurias įstaigas, k. a.: senjų bei vaikų prieglaudas ir kitas, išdo laikomas. Toliau manoma išvežti iš Petrapilio ištisia eile visokių irgi išdo pinigais laikomų organizacijų bei įstaigų, su kuriomis savu noru išvažiuosiu daugelis žmonių, surištu šiap ar taip su tomis įstaigomis. Galų galę nutarta elgties taip, kad nuo visų tų kilnojimų nenukentėtų jokie valstybės reikalai, o ypač gynyimo reikalai.

Mažina „pajokus“.

Vyriausybė pasiūlo visoms draugijoms, teikiančioms pagalbos pabėgėliams, sumažinti ir taip jau menką pašalpą. Iki šiol vyriausybė buvo nustatiusi tokią normą: 6 rub. mėn. vaigiui ir 2 rub. visiems kitiems reikalams. Vadina-i, per mėn. pabėgėlis gal gauti 8 rub. Keik dar atsiminti, kad galintieji dirbti neprivalo ir ta pašalpa naudotis, o vien tik seniai, moters su vaikais, ligonys. Dabar mažinama ta pašalpa: sodžiuose 10 nuoš., miestuose 15 nuoš. Vyriausybė savo pasiūlymą teisina tuo, kad apsigyvenusiųjų tam tikrov vietoj pabėgėlių vargas sumažėjo, mažiau bereikalingji jie ir pašalpos. Kiekvienas sveiko proto žmogus, betgi, supras, kad negalima tos menkutės pašalpos mažinti tada, kai gyvenimas vis brangsta ir brangsta.

Iš mūsų naujokynių Amerikoje.

WORCESTER, MASS.

Pas mus po nekurių nesutikimų įvairių sriovių visi lietuviai dabar veikliai ruošiasi prie Lietuvos Dienos, kuri prezidentas Wilsonas paskyrė 1 d. lapkričio. Turime vilti, kad nemažai bus ta diena surinkta aukų mūsų išnaikintos tėrynės pašalpai ir išgelbėjimui nuo bado mirties nelaimingų brolių, seselių, tėvelių skaudžiai palietu žiauriu Marso kardu.

Yra vilnis, jog visi lietuviai pamirė tą dieną visokių savitarpiniū vaidus ir stos ir prakilnu Lietuvos gelbėjimo darbą. Juk visi žinome gerai, kad, neduok Dieve, prarastume savo tėvynę, nieks mūsų nepaguos, nei nepardos, kaip atėkirus tautos plicius, vien būsimė pasaulio akšė paskutiniais mulkais ar išgamomis, kurie per savo apšleidimą, vaidus pardavėme priešams brangiausia turta — tėvynę. Tad varde vietinio komiteto kviečiu visus šio miesto ir apilinkės lietuvius ir darbą.

Pr. Zataveckas, 2-as rašt.

Chicagos Lietuvių bankų bėdos.

„Dienraštyje Drauge“ skaitome, kad J. Tananevičiaus bankas teismas uždarė ir paskyrė teip vadinamus receiverius. Sulyg „Draugo“ atsiardo nauji išnaudotojai, kurie mėgina nuo žmonių atpirkinėti depozito kokygtės, kad gavus 10-tą nuošimtį. No. 717 „Draugas“ rašo: Nauji išnaudotojai.

Kuomet J. Tananevičiaus bankas užsidarė, tuoj atsirado išnaudotojų, kurie nuo nelaimingų žmoniū nori pasipelnyti. Jie vilioja nuo jų kningutes, pasižada atimti pinigų, kad paskiaus iš atimtųjų pinigų sau pasiimt dešimtą nuošimtį ar kiek. Kreipkitės iš tuos žinovus, kurie patarimus duoda v e l t u i, saugokites tų, kurie nori jums nepagelbėti, bet jūsų nelaimė pasinaudoti ir iš jos pasipelnyti.

Tame pat „Draugo“ numerįj skaitome ir apie kito lietuviško bankieriaus A. Olszewskio bėdas: Dėlei A. Olszewskio banko reikalų.

„Vakar (t.y. 22 d. spalį) kairuriuose angliškuose laikraščiuose buvo pasklidusi žinia, kad A. Olszewskio bankas (3252 So. Halsted St.) jau žlugo. Bet ta žinia pasirodo, kad neteisinga. Depositoriai: B. Simkus, kuris turėjo bankoje \$2.000, Jonas Jurevičius, kuris turėjo \$50 ir Steponas Rumčis, kuris turėjo \$140, buvo padavę skundą ant A. Olszewskio bankos federalini teisėjui Londis. Jie rašė, kad teisėjas paskirtų bankui receiverius. Bet teisėjas sužinojęs, kad bankos reikalai nėra blogame stovyje, receiverių nepaskyrė. Šlandie „Tribune“ praneša, kad A. Olszewskis jau padavė prašymą deli įteigtimo „state bank“.

A. Olszewskio bankas turi turto arti \$800.000. Depozito yra arti \$800.000. In nejudinamą turta banka turi sukrovus \$312.000.

N. 176 to paties „Draugo“ skaitome, kad „žlugo kito Tananevičiaus bankas“.

Girdi „šiomis dienomis užsidarė dury privatiaškos bankos M. J. Tananevičiaus (670 W. 18-th St.). Šis bankas turėjęs 70.000 dol. depozitų. Skundą dėlei pinigų neišmokėjimo padavė: P. Stankus, kuris turėjo pasidėjęs 250 dol., T. Yancos, kuris turėjo \$175 ir S. Paulinkas, kuris turėjo — \$150.“

Regimai tarp ūkagielių siaučia panika, nuo kurios gali nukentėti daugelis teisingiausių įstaigų ir nekaltų žmonių.

Draugas atspauzdina juodomis raidėmis ant 1-mo puslapio straipsni „Saugokitės savo pinigų.“ Nušvietimui ūkagielių lietuvių upo perspaudiname tą straipsni. Nelaimingi tie mūsų žmoneliai lietuviai Jis vargsta, prakaituoja, užsidirba keleta centų ir juos neapsižiūrėję padėda paprastai ir kokia labai menkos vertės banką.

Atsiminkite visi, kad negalima dėti pinigų ir šilekoki banką, jei nenorite, kad tie jūsų pinigai pražūtų.

Dedamas į banką pinigų, kiekvienas privalo gerai atsiminti, kad vien bankai yra geri, stovi ant stiprių kojų, yra prižiūriami valdžios, vedami sąžiningų žmonių gerai numanančių bankų operacijas. Tokie bankai yra geri, verti pastikėjimo. Ten ir dėkite savo pinigų.

Bet yra ir BLOGI, NETIKUSI bankeliai, kuriuos vėda arba koks neišmanėlis, arba koks sukčius.

Jei banką vėda koks neišmanėlis, koks neturi nei supratimo apie bankų operacijas, toks ir nenoroms subankrutys ir žmonių pinigų pražudys. Jei banką vėda koks sukčius, tas, sutrukęs neusipratusių vargšų pinigų, ir prisipyles jųjų pilnas kišenias kartais pasirūpina ir pats, kad jo bankas subankrutytų.

Su tais evetimais pinigais jis prisilatys su gražiausiu namu, juos užrašys kitu vardu, kad, pinigų padėjusieji jų neatimtų, prisipirke visokių gerybių, o tu vargšė neusesirats žmogeliai, kuru padėjai pinigų i jo banką, gali vertki ir aimanuoti, pinigų netekės.

Delto lietuviams karštai patariame, PIRMAU NEGU DESI SAVO PINIGUS IR KOKI BANKA, BUTINAI ISSITERAUK NUO SVIESESIURU ŽMONIU, KO TAS BANKAS VERTAS, ar jis prižiūriamas valdžios, ar pastiki tam bankui didieji finansistai ir tt. Beto, visi privalo gerai žinoti, jog kartais per nelaimę gali subankrutyti ir GERAI VEDAMAS BANKAS. Tiesa, taip atsitinka retai, visi del visoko NEDEK VISU SAVO PINIGU IR VIENA BANKA, bet dėk juos i kelis ir tai i pačius geruosius bankus, kad vienam bankui bankrutėjant, kiti pinigai pasiliktu.

Kada bankas bankrutėja, NESNAUSK, bet rūpinkis ISGELBETI BENT TIEK PINIGU, KIEK BĖGALI.

Jei pats nežinai, kaip reikia tai padaryti, kreipkis i gerą ir sąžiningą advokatą. Jis nurodys, kokiū būdu nuo bankrutėjimo banko atimti dėtus pinigus, jei ne visus, tai bent didesnę kiek galima jų dali.

Kuomet atsitinka toki nelaimė, ūkagieliams su tais reikalais patariame kreipties prie advokato p. A. A. SLACKO. Jis gyvena 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tame dalyke jis pasižada patarimus duoti DOVANAI.

— Vokietijoj žmonės, amerikiečiū Curtino patyrimu, atrodo daug liesesniais negu prieš karę. Tokia atmaina geriausia liūdią Vokietijoj maisto stoką. Labiausia Vokietijos žmonės stinga taukų ir pieno: uždaru. Maisto užtektinai teturinti armija, laivynas ir stambūs žemvaldižiai.

Geresniam Pasidarbavimui Lietuvių Dienoje

Centralinis Amerikos Lietuvių Komitetas Pataria Vietos Komitetams.

1. Didėniam Lietuvių visuomenės paraginimui prieš pat Lietuvos Dieną Vietos Komitetai savo kolonijose parengia mass-tingus, prakalbas ir išdalina D-ro J. Basanavičiaus laišką, kuris bus išsiuntinėtas iš Centro, ir kviečia visus suaugusius lietuvius aukauti toje dienoje savo vienos dienos uždarių.

2. Vietos anglų laiškuose pagarsina Lietuvos Dieną išvakarė (ar išryto, lapkričio 1 d.), paskelbia vardus ir pavardes Komiteto narių ir visų rinkikų ir įdeda jų fotografijas.

3. Rinkikus paskirsto taip, kad vieni pereitų per visus miesto ar miestelio gyventojus, neišskiriant kokios tikybos ir tautos, salūnus, krautuves, bankas ir kitas vietas, o kiti — kolektojų (rinkikų) pinigų po gatves — tokiose vietose, kur daugiausiai žmonių pereina ir renkasi.

PASTABA — Svarbesnėms vietoms paskiria geresnius, gudresnius rinkikus. Reikia atimti, kad, kaip kitų tautų praktika parodė, daugiausiai aukų surenkia gražios, jaunos mergaitės.

4. Nusikirti rinkikams peržiūrėtojus, kurie galėtu juos paraginti, duoti nurodymus, kur negalės pats Komitetas to padaryti.

5. Rūpinintis, kur galima, pamainyti rinkikus nuo pusės dienos.

6. Gyviausias kolektaivimas turi būti tada, kuomet daugiausiai žmonių gatvėse, ypačiai vakarais.

7. Tėmyti, kad Vietos Komiteto vardu nekolektojų kokios pašalinės ypatos. Patėmijus tokias — pranešti policijai, o vardus ir pavardes jų su pilnu adresu pasiųsti Centru.

8. Persegerėti kolektočius, kad jie su visais apsieitu kuomančiausiai, neatsižvelgiant kaip su jais publika elgis ir už kiekvieną, nors mažiausią auką, padėkotų.

9. Vietos Komiteto Raštinkinaks turi turėti sąrašą visų rinkikų, kuriems ir kada bus išduota dėžutės ir kada jos bus gražintos, o taipogi kiek kuris rinkikas surinko.

10. Kaip apsieitu su visais daigtais ir išdalinti dėžutes — Vietos Komitetas atlieka iš vakaro.

11. Dėžutes su pinigais po rinkilavos sunėsti i tą vietą, kuri apsiėmė pabūti kasininku, atidaryti (atpjauti) visų Komiteto narių akvyvaizdoje, suskaičiuoti pinigų ir po sąskaita pasirašyti visoms Komiteto nariams.

12. Sukolektočius pinigų reikės siūsti taip. Centro Komitetas prisiūs dvi blankas anglų kalboje. Vieną tų blankų, prašius sumą, kiek sukolektočia pinigų ir išpirkus čeki ant tokios sumos pasiūsti „The American Red Cross Society, Washington, D. C.“ O kita, taipogi prašius sukolektočia sumą, pasiūsti Centro Komitetui. Ant abiejų blankų turi pasirašyt 3 Vietos Komiteto nariai: pirmininkas, sekretorius ir išdininkas. Čekis siunčiamas Red Cross'ui turi būti parašytas išmokėti: „TO THE CENTRAL COMMITTEE FOR THE RELIEF OF THE LITHUANIAN WAR SUFFERERS.“

13. Laiškus i biznieriū su čekiais reikės taip išsiuntinėti. Paimti savo kolonijos „Telephone Directory“ ar kitokią knygą, kur yra biznieriū adresai, atmušti jų vardus su „typewriter“ ant laiško, uždėti adresu ant konvertu ir pasiūsti pačta, arba išteikti asmeniškai.

14. Palūdiėjimus su Prezidento Wilsono proklamacijos fotografijas, kuriuos išsiuntinēs Centras Vietos Komitetas reikės paravinėti taip. Tegul kokis įtakingas biznieriū — lietuvis, ar dar geriau amerikonas, perėis pardavinėdamas (nemažiau po \$1.00) per visus miesto biznieriū.

15. Bent savaitė ar 5–6 dienos prieš Lietuvos Dieną Vietos Komitetas turi susirinkę, uždaiuoti sau klausimus — ar neužmiršta:

- a) Gauti leidimas nuo miesto valdžios daryti „tag day“.
 - b) gauti palūdiėjimas nuo Chamber of Commerce, kur yra, kolektouti po krautuves (štorus).
 - c) ar garsinta Lietuvos Diena per anglų laikraščius, — ar buvo visuos atspausta Prezidento proklamacija ir Vietos Komiteto darbai,
 - d) ar garsinta per katalikų ir protestonų dvasiškių,
 - e) ar paprašytos anglų laikraščių redakcijos priminėti aukas ir garsinti aukotojų vardus,
 - f) ar yra mieste iškabų po krautuves, salūnus, stotis, gatves apie Lietuvos Dieną, — ar galima tikėtis, kad jau amerikoniū žino apie Liet. Dieną
 - h) ar surasta bankas, Chamber of Commerce ar kokis biznieriū mieste pabūti kasininku tą dieną?
- i) ar visa turi rinkikai? ar jie supranta savo uždavinį, ar paskirstyta jiems vietos?
- Jei Komitetas gali atsakyti i vienus tuos klausimus „taip“ — tai pasiekiamas užtikrintas!
- Jei dar ko trūksta, tai telegrafuoti Centru (J. Lopatto, Wilkes Barre, Pa.)
- Jei būt lytinga diena, tai kreipti visą domą kolektaivė i namus, krautuves, salūnus, valgyklas, restoranus“.

Lietuvoje.

Lietuvių draugija agronomijos ir tiesių pagalba teikti nukentėjusiems dėl karo.

„Dabartis“ rašo: „Sios draugijos įstatai buvo rusų vyriausybės patvirtinti pereinajam. Jos nariai beveik visi liko vietoje, taigi ir vašarą darba. Draugijai pasisekė įgyti kiek išteklius ir todėl jos darbas, ypač Kauno ir Vilniaus gub. skyriuose, žymiai padidėjo. Sios draugijos pirmininkas — advokatas Jonas Vileišis, pirmininko padėjėjas — inžinierius Stepas Kairys, sekretorius — filios. d-ras Jurgis Saulys, kasininkas — advok. Pelikšas Bugaišius ir be to Valdybos nariai: d-ras Domaševičius, Mikas Biržiška, adv. Aug. Janulaitis, Juozas Paknys, Bronius Zilinskis, adv. Vl. Stašinskis ir Petras Klimas. Draugija yra padavusi savo statutą vokiečių vyriausybei patvirtinti.“

Kauno gamtos grožybės.

Viena iš smagusių vietų pasivaikštinėti — tai Mickevičiaus slėnis, kur mūsų didieji poetas mėgdavo vaikštinėti, kada gyveno Kaune. Vokiečiai aptaisė Elenolės kalną (Pilkalnį), kuri pratinė Wilhelmshöhe, padarė ir taką per Mickevičiaus klonį. Retai ras užmiestyje tokį taką pasivaikštinėti. Takas eina medžių pavėsių per šienų kvėpinčias pievas, palei čiuvenanti upelį.

Jonas Aukštūolis.
„L. B.“

Kas daugiausia bėgo?

Pasak „Vilniaus Aid“ (kalendorius, išleistas Vilniuje, vokiečiams užėjus), labai didelių pagėbelių nuosimti duoda dvarininkai ir rusų kolonistai, kurių nėra vietoje 60—70 nuosų; kiek daugiau dvarininkų likę Zemaičiuose (apie 60 nuosų), gi Ukmergės apylinkėje — tik apie 10 nuosų. Visi, kas tik iš namų buvę pasišalinę, nors paskui ir grįžę, kur kas daugiau nukentėję, negu tie, kurie niekur iš namų nebėgę. Neįrašiusių ir iki šiol pagėbelių laukia esą palmti vokiečių valdžios globon.

Varnų kiaušiniai galima rinkti tik apskrities viršrinkniui leidus.

Gan idomu „Dabartis“ paduoda straipsnelį apie varnų kiaušinių rinkimą. „Daugelyje kraštu, — rašo „Dabartis“, — gyventojai varnas valgo. Varnų kiaušiniai tokie pat gardūs, kaip ir pempų kiaušiniai, ir juos valgo visur. Lietuvoje begalės varnų, todėl į jas dabar reikia ypatingai atkreipti akis. Tačiau, pavasarį atėjus, o varnoms eina dėti, reik pradėti imti jų kiaušinius iš lizdų, jei vėliau reikia imti paugėje jaunikiai, taip jau šaudyti ir senės varnos. Būs iš to dvejuose nandos: žmonės pasigamins vaisiaus ir pamažins šių ūkiui žalingų paukščių. Varnas-kovus vienok tegali šaudyti tikrai medžioklės policija ir miškų vyresnybė. Bet apskrities viršrinkniai turi teisę leisti ir šiaip žmonėms išimti kiaušinius. Todėl, kurie norėsite gauti leidimą išimti varnų kiaušinius, kreipkitės į apskrities viršrinkninką.“

„N. L.“

Lietuviai Rusijoje.

Ne „pabėgėliai.“

„Vado“ 21 num. Jurgis Akmenis Kauno apylinkės valstiečių tremtinių vardu protestuoja prieš tai, kad laikraščiai juos vadina „pabėgėliais“. Toks pavarzdavimas juos išeidžias, nes, jie nebėgo, o varu buvo išvaryti.“

„Vadinami mes „pabėgėliais“, stato mus lyg kokiais valkatomis, savo noru apleidusiais tai, kas kiekvienam turi būti brangiausia. Jeigu taip skaudžiai pavarzdaujantieji mus laikraščiai rašytojai būtų matę, kokiais erkėčių keliais mes turėjome traukties iš nulytės Lietuvos, tikrai nevadintų mūsų „pabėgėliais“. Kad rusų laikraščiai vartoja žodį „pabėgėliai“, dėlto įprato didelę rusų visuomenės dalis žiūrėti į mus ne kaip į karo aukus, bet kaip į bereikalingą našta, kurios norėtų kuogreičiausia nuskratyti. Argi norėtų lietuvių laikraščiai išauklėti ir mūsų širdyse jausmą, kad mes esame visuomenės atmatos! Tai yra skaudžiausia netiesė ir prieš toki mūsų pavarzdavimą griežtai protestuojame.“

Charkovas.

Kiek man teko girdėti ir matyti, niekur nėra tokios organizacijos, kaip Charkove. Lig šiol visas šelpimas buvo miesto sąjungos rankose: ji išdavinėjo dalis, samdė namus ir būriaus sodino tremtinius, neskirdamas tautos ir tikybos; statė barakus, kuriuose tilpo po kelis tūkstančius žmonių; siuvo drabužius ir dalino žmonėms. Miestas buvo padalinats į 21 vadnamąją „popėiteltavą“. Nė vienas tremtinys neturėjo teisės lankyti kelių vaikų, tik tiktai stropiai turėjo žiūrėti savosios. Kad zinoma, retas teikėntis ir buvo daug atsitikimų, kad likę visais ir kartais pasisekdavo apgauti ir palmti dvigubą pašalpą. Inežymėjo tuo net ir lietuviai. Dabartė, jei suzinoma, kad

kas ima iš dviejų vietų pašalpą, nors kaneikine, baudžiamoji yra ir tie kurie emė, ir tie komitetai, kurie davė.

Lenkų Komitetas sumanė išvežti savo žmones iš miesto kaiman. Sumanytas tam pritarė ir miesto valdyba. Iš pradžių, vežė, kas norjo, o paskiaus jau lyg varu. Lietuviams buvo sakyta ir komitete ir iš sąjaukių bažnyčioje susistarti drauge eiti į dvarus, kad nenutaustų, kad būtų galima prilankyti juos pamaldų ir tautos reikalais. Žinoma, lietuvius lietuviai ar tikėsi! Juk ne kartą teko girdėti kalbant: „koks čia ponas — lietuvius!“ Tokiu būdu pakliuvo ir mūs tautiečių į visokius Charkovo gubernijos užkampius. Vargu išvažiavusieji begrįš lietuviais! Tiesa, jie ir šiandien menki lietuviai, tik vardu, o savo tarpe taip ir žleberioja lenkų kalbos mišiniu. Aplamai, kiek teko susitikti su Charkovo lietuviais, tai ašaros bėra: baras, koltojas, išterlioja visus del niekniekių ir nesuikalbėsi nė su vienu žmoniškai. Tai yra tur būt del to, kad bemaž visi tremtiniai iš priemiesčių — Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Rygos ir Mintoaus, kuriems miesto gyvenimas jau senai išrovė iš širdies lietuvių artojas būda ir apsejimą. Jeigu visiems mūsų komitetų darbininkams tiek reikia girdėti, kaip čia, Charkove, tai dėkui. Pavzd., Charkove dvi vaikų prieglauda: mieste ir užmiestyje, puikiausioje vietoje; vaikai apdaryti, papenėti apžitėti ir jie patenkinti, bet motinos dažniausiai sekmadieniais atpuola, išgrobia vaikus, nors tie nabagėliai verčia ir neori važiuoti iš prieglaudos; iškolioja prievalda, o jei pasitikis komiteto nari, tai paplūs kuobaisiausiais keikimais. Tokių atsitikimų labai ir labai daug. O kas ateimintų pasakyti bent ašdū, tokių nėra; negu tikslai tat pavadinti padėka, kad kurie sekmadienije barės ir koltojos, jau trečiadienije vėl ateina verkdami, bučiuoja rankas, prašo vėl vaikus priimti. Panašius atsitikimų galėčiau vežimais prirašyti.

Skaitant laikraščius, ypač naujienas iš įvairių užkampiu, be pagyrimo lietuvių daugiau nieko nerandi. Mano nuomonė, kad karts nuo karto reiktų rodyti ir lietuvių klaidos, nes ir amžiai prabėgę, o mes vis būsimė stozieviai kaip buvę.

P. Priesišis. „L. B.“

Dėl naujo smūgio pabėgėliams.

Ministerių taryba birželio 3 dieną pripažino reikalingą valstybės reikaluose ištremti iš Petrapilio miesto i Rusijos gilumą visus tuos pabėgėlius, kurie naudojasi per visokius komitetus valstybės pašalpa. Atskirai komitetai prie vidaus dalykų ministerijos tam tikros dalies pabėgėlių tarybos, senatoriui Liubimovui pirmininkaujant, pavesta iki rugėjo 1 d. smulkiai išdirbti viso to tremtinių pilianą. Mat, Petrapilui trūksta miesto produkto, o žiemą bus sunku su kuru, — taigi, valdžios nuanymu, reikia ištremti iš miesto pabėgėlius (o jų policija priskaitė iki 100 tūkst.), ir maisto bei kuro klausimas išrietas. Valdžia papratus yra rišti svarbius valstybės klausimus labai paprastai. Trūksta Petrapilui prekii, uždaro ištiesimas savaitinėms keleiviams gelžkelių linijas ir gabenama vien tik prekes, o jų kaip nėra, taip nėra. Kadangi Petrapilui trūksta reikalingų dalykų, nutarta naujų gyventojų nebeįleisti. Moksliečiai nebegaali pasirinkti sau tinkamos mokyklos ir priversti yra mokities ten, kame yra ir maisto ir kitokių reikalingų daiktų. Bet to dar negana. Sugalvojo, kad reikia vežti iš miesto ir kai kuriuos gyventojus ten, kame produktų yra. Dabar rengiasi tremti visų-nelaimingiaus ir silpniausių sluoksnių pabėgėlius, o toliau gal ir kitų griebti. Vyriausybės domė turėtų būti nukreipta į tai, kad reikalingiausių produktų gaminiams būtų mažyn ir kad sutvarkyti, apskritai, visą komunikaciją, o taip-pat produktų pristatymą ten, kame jų reikia.

Bet elkim dar arčiau. Policija, vaikščioidama po kimum šiu metų pradžioje ir užrašydama pabėgėlių kiekvieną, kas tik ne vietinis gyventojas, o paėina iš vietų nukentėjusių dėl karo, — tokiu būdu priskaitė jų iki 100 tūkstančių žmonių. Ištikrųjų gi pabėgėlių ir tokių, kurie naudojasi nuolatine valstybės pašalpa, bus, palyginti, labai daug. Gi juos ištrėmus, Petrapilio miestas su savo 2 milijonais gyventojų nieko nepajaus. O norint sumaužiti Petrapilio gyventojų skaičių, prisiegti tremti ir tuos pabėgėlius, kurie pašalpos negauna, bet yra bent kiek surišti su tą pašalpa gaunančiais ir tokiu būdu užleisti užgriebti kuone visų pabėgėlių sluoksni.

Lietuvių pabėgėlių skaičius Perapily, kaip praneša Petrapilio Lietuvių Komitetas, bus apie 15 tūkst.: valstybės gi pašalpa per tą Komitetą naudojami tik menka jų jų dalis. Taigi, naujo tremimo smūgio tektų ir tiems tautiečiams. Nors jie ir čionai ne „raskaziūs“ mato saviški Komiteto globoje, bet keliamas į naujas vietas tą vargą dar padidintų.

Taigi, sumanymas pabėgėlius tremti stačiai nežmoniškas, nes įsiai skaudžia ir taip jau sunkiai nukentėjusių dėl karo gyventojų sluoksni. Tasa sumanytas labai sunku įvykdyti gyveniman, nes Rusijos suirusiame gyvenime ineša dar daugiau painiavos.

Pagalios, tasai sumanymas statomam klausimui nieko nepadės, nes visai nesiekia jo pamatų. P. St. „N. L.“

Pajieško giminių Amerikoje ir kitur.

Grasliė Paragvėja iš Rygos m., ieško Alberto Zuko ir Onos Paragvėjos. Petrograd, 9-aja Rodestvenskaja 30—8.

Kareivis Vincas Ramanaukas Kauno gub., Šiaulių apš., Sapanagių kaimo ieško brolio Antano Ramanauko. Polevaja poštovaja kontora, litera D. 11 otd. Osadny artil. diviz. park.

Teresė Sukiutė iš Kauno gub., Zarasų apš., Rokiškio valsė., Vabalų kaimo, ieško tėvelių Kazimero ir Viktorijos Sukių ir brolio Juozapo. Kiev, Trechsviatitelskaja ul., d. 18, kv. 6.

Ukio tyrinėtojas Vincentas Ručinskas iš Paraudzių — Kurtvanų aps. gyvena Smolenske, zavod Vilija.

Mektonis Juozas iš Balbieriškio, Sav. gub., ieško motinos Magdalenos ir giminių. Gor. Voronež, Litovskij Komitet.

Veronika Kavarskaitė iš Vilniaus gub., Gelvonių valsė., ieško tėvų ir seserų. Gor. Voronež, zavod Rychard Pole Antonu Janvušu.

Rozalija Kunickienė iš Mariampolės, ieško Raulo Ramanauko iš Vidgirių, Daukšų par., Sav. gub., Voronež Gruzovaja ul., 28.

Elena Tereševičaitė iš Butriškių Udrijos par., Sav. gub. ir

Marijona Radzevičaitė iš Gaižėnų, Sav. gub., abi ieško giminių ir pažįstamų. Gyvena Gor. Voronež, Neslovskaja ul. zavoda kina, pradžaja.

Vincanta Norbutienė ieško sūnaus Stanislavo 17 m. iš Šiaulių, Charkov, Ksenzu Kovalevskomu.

Antanas Tamulionis ieško Kazim. Skausgirio, Antano Puidoko ir Barbaros Sederienės. Visi iš Suvalkų gub., Lekečių par., Smolensk. Pakrovskaja ul. 18 Litovskij Kom.

Kareivis Jonas Anišius, ieško Apolonijos Vaznaitės iš Kauno gub., Šiaulių apš., Verdaitių sod. Diejstv. armija 11-ų Pulemetno — Avtomobilnyj vzvod.

Ona Markušaitė, Skapiškio par., ieško tėvo Antano, seserų bei pažįstamų. Gor. Caricia, Francuzskij zavod, Cairaja ul. 136.

Juozas Ambrasas iš Griškabūdžio, Sav. gub., ieško giminių ir pažįstamų. Smolensk, Vitėskoje Sosse 132.

Jonas ir Povilas Vederai, ieško savųjų giminių ir pažįstamų. Poselok Juzovka Novija Planų, 16 linija 53. Ekaterinoslavskoj gub. Bachtinskio užjez.

Pranciškus Zdanavičius iš Panevėžio, ieško savo sūnaus Danieliaus 16 m. ir Juozapo kareivio. Gor. Omsk, Zamkova 70.

Stanislovas Dagis iš Pagervėlių, Biržų valsė., Kauno gub., ieškau giminių ir pažįstamų. St. Casovo Mosk. Kaz. ž. d. Bolničnaja ul. d. Lipkina.

Ona Budzinuskaitė ieško sesers Pranciškos Andrauskaitės, giminių ir pažįstamų iš Šiaulių apš. Kuršėnų vals. Ekaterinoslav. Novo—truboprotkatny zavod, mechanišekij oeh. 4464.

Jonas Danis siūlo 5 rub. tam, kurs praneš kur yra jo žmona Ona iš Uspalų par., Ukmergės apš., gyvenusi Tauragės par., (ji pirmiau sirgo), parėjusiųjų metų birželio mėnesyje buvusi Dvinske. Minsk, 8 golovn. evakuacionnyj punkt.

Jonas Klanas iš Zagarės m., Kauno g. ieško giminių ir pažįstamų. Petrogradas, Vyborsk sl. Nislovskij pre 9—11—kv. 42.

Juozas Motiejunas, Kauno g. Ukmergės apš., Viešintų par. Padubio vienasėdžio, baigęs Panevėžio realinę mokyklą, prašo giminių ir pažįstamų atleisti jį nuo antraus: Petrograd, Baskov par. 29, kv. 10, Centr. Litovskij Komitet. Prašau Amerikos laikraščių atspaudinti.

Kareivis Petras Liukpetris iš Dovydiškio dvaro, Panevėžio apš., Kauno gub., ieško tėvų, seserų, giminių ir pažįstamų. Djejsvujušaja armija, Divizionnyj oboz 28, piešt diviz; 2-oj vzvod. Petru Liukpetrius.

Pranas Akmenskas ieško savo motinos Ursulės, seserų Marijonos, Antosės ir švogerio Julijono Marciniaus ir kitų giminių bei pažįstamų iš Kilėnos, Oreburg, Ivanovkaja ul., 18 d. Osipova.

Aleksandra Kiselelius Kauno g., Betygalos valsė., Gelgaidų sod., ieško Petro Ruginio ir Antano Kveselienės bei pažįstamų Oreburg, Polskij Komitet.

Kareivis Juozas Rušinskis iš Rudos kaimo, Gižu valsė., Suvalkų gub., ieško savo žmonos Katrinos, dukters Onos, sūnaus Bronislavo ir Juozo, giminių ir pažįstamų Smolensk, 132 Zeloznodoroznaja rabočaia rota.

Kareivis Alfonsas Stulpinis iš Telsių miesto, ieško savo giminių ir pažįstamų. 109 Volženskij polk, 1-aja rota, 4 vzvod.

Emilija Skeirytė, Kauno gub., Kamajų par., Kokišų sod., ieško sesers Onos, brolio Juozo, giminių bei pažįstamų. Petrograd, Zabalkanskij pr., d. 35, kv. 8.

Vincas Kubilius, Suvalkų g., Mariampolės apš., Skriaudzių par., Kazliškių kaimo, ieško Antano Paltauvičiaus, Stanislavo Stankevičiaus ir Juozo Ledo. Petrograd, Vyb. st., Bezbordokin pr. 14—16, kv. 3.

Vargonininkas Povilas Lapienė ir jo žmona Daruta, Kauno gub., Panevėžio apš., iš Svobiškio bažnytkiemio, ieško giminių ir pažįstamų St. Ligovka, Petrogradskoj g., Segaleva ul. 63.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleistu

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Antanukas. Apsayka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Aligmantas arba Lietuviai 13-ame šimtmetyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Ānima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Bajoro Vuovis. Apsayka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	15
Biurokratai. Apsayka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytantis. Shenandoah, Pa. 354 pusl.	1.00
Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl.	10
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); Audeklo aparatai	2.00 3.25
Skuros aparatai, paauskuotais kraštais	3.50
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl.	25
Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl.	75
Kova ties Zalgriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl.	25
Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Eizūtė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 98 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laiškų iš Kelionės	5
Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laisvės Metu. Apsayka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.,	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštinkai, žymiausi vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštals kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Motarystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	60
Mūsų Socialistai. Apsayka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Melagiu Dėdė. Vaizdelis iš Dėžukų gyvenimo. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojas Jėzus Kristus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslais.	75
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl.	35
Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Naslaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Pasikalbėjimas Giesmininku su Lietuva. Vyskupo A. Baranauko Eilės. Kaina 05	05
Pasakyk Matusėi. Agnieška. Ant Garlavio. Triš Satrijos Raganos apysakėlė.	15
Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valandis. Reikaltingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždės“ skyrynas. '16 Hooper Str., Brooklyn, N. Y.	10
Siapas ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai	3.00
Drautis audeklo aparatai	8.00
Skuros aparatai, paauskuotais kraštais	5.00

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlāgas. Shenandoah, Pa., 72 pusl.	25
Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždės“ Spaustuvėje. Shenandoah, Pa. 1907 m.	60
Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl.	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Komentaras parašė kun. A. Olivinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl.	10
Saulė nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Kadėdė vakaras. Satrijos Raganos apysakėlė. Shenandoah, Pa. 63 pusl.	15
Steponaičio Raštai. Pilnas pominėtinis valionies raštų (eilėms ir proza) išleidimas. Tvarkė Liūdas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl.	1.00
Trumpas Katekizmas	10
Vaišalių Eilės. Su valionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 167 pusl.	75
Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl.	10

Užsiekant angliškai minėtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu:

"ZVAIGŽDĖ"

3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.

arba

416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirūšimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinamą Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptūrės pagalba vartodami Fither Dilelės Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo natyrusiu mai nieriu, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitiki muose.

PARSIDUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipop

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panakina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment.

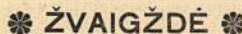
yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimo šėsimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c. REV. MICHAEL D: IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos "Zv." knygyne.

BALSAS Amerikiėdū Lietuvių ir Tėva Sventajai Leoną XIII ir gyvenimai dviejū didūn Dievo tarnū. Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkello Giedraičio, Zemačių Vyskupo	5
BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę	5
DIENELEI BREKSTANT. Zalvarnio eilės	20
GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiaus retas kuris atakančias apie ją rūpinasi. Ši knygelė suteikia puoštelį reikalingiausių apie sveikata žinių, todėl yra naudinga kiekvienam	15
GYVOJO Ražandaus istatai	5
KIPŠAS PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės	5
MIESTELO ONUTE. Sulenkėjusiems Lietuvams apsakymėlis	5
MEIŠES AUKA. Apsayka iš paskutiniū J. Kristaus dienū	5
OBRSUTELIAL. Galerija paveikslū iš maskoliū gyvenimo Lietuvoje	25
SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikimėse. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui	25
TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinant pasiskaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva	25

Laiškams ir pinigams siųgti antraštas:

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmūtinis Lietuviškas New Yorke UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

Lietuviai kreipkitės pas SAVUOSIUS. Mes patėjimjon, kad butiniai yra reikiatę lietuviams New Yorke UZEIGOS NAMAS. Tęgi mes ir įstėjimū su užlojos namų, kuris randasi po numeriu 498 Washington Str., kampas Spring St., New York City. Brangus kelianinkai, kurie manot keliauti Lietuvę, nepamirškite atsilankyti į mus užlojos namų, o gaustie sauliniukus patarimus. Mes pasitinkam New Yorke pasilierius, prabivusius iš kitų miestų, sutinkiam jiems nakvygnį ir parūpinam pasportais konsolai.

PARDUODA LAIVAKORTES

ant drūžiausių ir greičiausių garlaivių už pigiausias kainas iš Lietuvos ir į Lietuvę. Siunčiam ir šimtomis pinigų visų vielpatyčių. Mėsdamas šį kurį ir kur nori, važiuok. Meldžiam kreiptis pas mus su visokiais reikiakais į aryjamūsiū jums ofiso ar per laiškū.

Geo. J. Bartašius & Co.

498 Washington St. Cor. Spring St. NEW YORK, N. Y. 261 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. 416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.

IŠ KELIONĖS PO EUROPA, IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas,

parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaičiūtės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomų toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomaisiais beabejo yra aprašymai ispuodū iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuose vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiau indomų aprašymai apie J. Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol. Audeklo aparatai 2.25 Skuros aparatai su paauskuotais kraštais 3.50

Galima gauti "Zv." Knygyne

L. D. Phone 585 DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79-81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo veidimus ir automobilius Pasivažinėjimui	Patarnavimas visiem be skirtumo Sažiningas
Veselijoms	Užgandinantis Greitas
Krikštynoms ir t. t.	Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Pasamdo automobilius ir karietas visokiose progose

Parsiduoda Hotelis - Saloonas,

New Yorke, arti doku, lietuvių apgyventoj vietoj. Prie salūno yra sykiu ir restauranas, kur kasdien ant pietų susirenka apie 60 žmonių. Labai atskanti vieta žmogui, kuris nori tuomi bizniu versties. Platesnes žinias galima gauti pas:

M. MILUKAS

416 Hooper St., Brooklyn, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesne! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Invaizus skaitymo teikėjimo ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemažą savo dvasiai paguodą; atras taip pat išaiškinimą visokių abejonių ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartų į mėnesį.
Kaina liko ta pati: 75 c. metams.
Kas atsiks už 1 c. krasos ženklelį (stampą), gaus vieną numerį pasiūrieti.
Prenumeratą galima siųst ir krasos ženkleliais.
Adresas: „TIKYBA IR DORA“
1631 W. North ave., Chicago, Ill.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarninkais, ketvergais ir su botomis.
„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.
„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašyti pačių darbininkų.
„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius naujokus visame pasaulyje, indomausias žinias ir žingsdžiūsius atsitikimus.
„DARBININKAS“ visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.
„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
„DARBININKAS“ nuolatai išleidinėja knygečių, kurios dailumu, gražumu, turtingumu, pigumu viršija visas išleistas.
Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinus 8 pual. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:
„DARBININKAS“
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jeį trokšti apšvietos

ar sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvasiaitinę ilustruota jaunimo laikraštį

„VYTI“

„VYTI“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai musų jaunų rašytojų, literatų ir sudentų.

„VYTYJE“ rasi žinių iš Amerikos bei Lietuvos jaunuo-manės gyvenimo.

„VYTI“ leidžiamas tautiškai—katalikiškoje dvasioje.

„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacijai. Metam „VYTI“ kanoja \$1.50, pusmečiui 75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTI“ siunčiamas už mėnesines mokesias.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena numeri pasiūriėjimui prisiųsime veltui.

Visais reikalais kreipkities:
„VYTI“

731 West 18th St., Chicago, Ill.

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis „Žvirblis“

Nuo spalio mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: „ŽVIRBLIS“, kurs visiems didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už išties metus prekioja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metinių) gaus dovanu dar (po 5 dol.). Jeigu horite naudingą praleisti luosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pasikvieskite i savo namus „ŽVIRBLI“
Box 576 Forest City, Pa.

„Tautos Rytas“ mėnesinis Blaivininkų laikraštis 16 puselpių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:

REV. J. VALAITIS

28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsiskaks per katalikiškų laikraščių agenthras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsiskaks laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakant abu — \$3.25
- 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$4.00
- 3) „Žvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$4.00
- 4) „Draugas“ — „Žvaigždė“ ir „Darbininkas“ — \$5.25
- 5) „Žvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora.“ — Visi — \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vyti“ \$1.50. Abu \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00, „Vyti“ — \$1.50. Visi — \$4.00
- 11) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Vyti“, „Tikyba ir Dora.“ — Visi — \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vyti.“ Abu — \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vyti.“ Abu — \$1.75
- 14) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vyti“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Žvaigždė“) ir „Žvirblis“ — \$1.00. Abu — \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Žvirblis.“ Abu — \$1.50
- 17) „Vyti“ ir „Žvirblis.“ Abu — \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Žvirblis.“ Abu — \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vyti“, „Žvirblis.“ Visi — \$3.50
- 20) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Žvirblis.“ Visi — \$4.25
- 21) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Žvirblis.“ Visi — \$6.25
- 22) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vyti“ ir „Žvirblis.“ Visi — \$7.25

Kurio per „ZVAIGZDES“ redakcijai nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti užviršminėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jeį trokšti įgyti tikrą šviesą, užsiskakyk laikraštį

„Šviesa“

kurį skaitydamas pats apšiviesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiems reikalais kreipkities adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katolikų

DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ dnođa daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia įdomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuopreicliausiai.

„DRAUGAS“ remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.

„DRAUGAS“ kelia tautišką susipratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.

„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

„DRAUGAS“ metams tekaštuoja tikai \$3.00, pusi metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pašta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Urbubekyje „Draugas“ dienraštis metams \$6.

„SAVAININIS DRAUGAS“, Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. - CHICAGO, ILL.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

„Žvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsiskakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.

Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.

(Arti Union Ave.)

Skaitykite ir platinkite „LIETUVIŲ BALSA“

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių tautos samonę ir stiprina jų dvasią, kad įkantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrimimo metu pasimokyti iš svetintautų, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynės nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSŲ didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės uosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangędį ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duoblių ir griovių, laukai ariami ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — atvertiami.

LIETUVIŲ BALSAS, dedamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus—išleikimus, gražina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSŲ kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusė metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrius numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigų, laisškus gauname. Siuntinėti „Liet. Balsą“ užsienius rusų cenzūra nekluduo.

SKELBIMU KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi į keburias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 80 kap. Pabėgėliams, įješkantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapelių. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių įješkantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

LIETUVIŲ BALSŲ ADRESAS:

PETROGRAD, SAPERNYJ PER. 9, KV. 9.

Didžiausia Krautuvė

Visokios lajos lietuvių ir lenkikų knygų, aukšnių, sidabrinų ir auksočių laikrodžių, teiggi visokių religikų dalykų. Kas nori peršikirti, tegul prisiūdina 10c. stampomis, o aplikys mano didį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygų „Basnani čius pasakos“ vertė \$1.50, arba bu kokįj iš mano katalogo knygų, vertė 1 dol., dovanai. Viiq senas paštamas

POVILAS P. MIKALAUŠKAS,

248 W. Fourth St., South Boston, Mass.

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauja no mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošniausios Karūnos arba Vėliava.

Nuo menkiausio guzduko iki Pulkiausio aukšnio medalio. Visą stiekame pigel ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstančius draugiju.

Naujos draugijos reikalaukit sampliū, o senos pasiūskit savo viena ženkli arba šarpa, o mes ant pasikrto laiko darbą atlikime. VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,

166 Melrose Str. Montello, Mass.

Dovanos!

Kas mums prisijus \$2 prenumeratos už

ŽVAIGŽDĖ

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygų.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerių knygų, bet ir 20 žančių iš brangių akmenų su panašuotu kryželiu ir škaplierių medaliukėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygų:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 19-AME SIMTMETIJE. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 163 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMBOSE. Kardinnolo, Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl. 1.00
- KOVA TIES ŽALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) 25
- NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADZIA IR ISSIPLĖTIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 285 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lituviškai vertė Idlagas. 72 pusl. 95
- PATRIMPO LAISKAI. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIJALISTAI KAN JIE? IS KUR ATSIKADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civeckas. 124 pusl. 10
- STEPONAIČIO RASTAI. Pilnas pomirtinis vlonies raštų (eilėmis ir proza) išidimas. 121 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOIJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia Lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl. 1.00
- VAICAICIO EILIS. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. 157, pusl. 75

Kurie užrašė ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų pulkių knygų

Gyvenimai Šventųjų

Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną

Algimantas

ARBA LIETUVIAI XIII SIMTMETIJE.

Siunčiant pinigų adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST.

PHILADELPHIA, PA.

J. P. BUDGINAS BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paruoša Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuose Knygų, Popierių, Abrožų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji galima užrašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persikrinti 4540 So. Hermitage Ave. CHICAGO, II

NAUJOS EILES IR DEKLAMACIJOS

Siunomi praneš Lietuvos visuomenė, kad aš išleidau rinkinį naujausių ir puikiausių eilių ir deklamacijų apie Europos karę, apie Lietuvą, apie tėvynę mūsų nuvargintą ir šiaip visokių juokamu, kurios bus labai tinkamos deklamuoti ir dainuoti visokiuose susirinkimuose, prakalbose ir perstatimuose. KNYGĖLE DIDELO FORMATO 96 PUSLAPIU. Kaina - 25 centai. Pinigus galima prisijusti krasos ženkliais. PAULIUS P. MIKALASKAS, 248 W. FOURTH ST., SOUTH BOSTON, MASS. Tolpgi galima gauti pas Peter J. Mikalaskas, 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

"A Plea for the Lithuanians"

dar galima gauti visus numerius, jau išėjo ir šeštasis numeris iš spaudos.

KUN. J. J. KAULAKIS,

PHILADELPHIA, PA.

SOROL
apsireiklia esąs iš geriausių naminių gydomųjų esančių ant paveldimo—eg. už bankierę. Nuo Remotismo, Padangos, Neuralgijos, Proneurijos, Apopleksijos, Distrofijos, Dislektos, Dislektos ir skaudžimo Kruoninio, kaip ir nuo visokių kita romančių ligų, suadži.

PAIN-EXPELLER
Kaip vien iš patikimų degtų būdų nuo por puse šimtmelio, 718 20c, ir 10c, bešūnės; paties gauti visose apšvietose arba pas jauti šaltiniais—

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York.

Prisiuskit Prenumeratą už „Žvaigždę“.

Red. Phone, Dickinson 300 M.
Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvių gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Universiteto Gydo visokią ligą vyru, moteris ir vaikus. Daro operacijas. Oriso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakarų. Reikšimas: 9-11 rito 1-4 po piet.

Zvaigždės Agentai.

- Mr Povilas P. Mikalaskas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass
- Mr Iz. Nausedas, 97 38rd str., Chicago, Ill
- Mr. K. Jocius, P. J. Box 166 Somerville, Conn.
- Mr J Kovas, 21 Congress St. Waterbury, Conn.
- Mr. J. Jaroševičia, 1048 Washington Str Norwood, Mass.
- Mr P Valukonis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass
- Mr. John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, London, England.
- Mr. A. Pugožalski, 8024 Sawinski Ave. N. E. Cleveland, Ohio
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S Hermitage ave., Chicago, Ill
- Mr. M. Norkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B. Acauskas, 38 Lincoln St. Brighton, Mass.
- Mr. Antanas Žurinskas, 485 Gregory St. Bridgeport, Conn.
- Mr. Cas. Pauksztis, 404 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. J. Kalvelis, 292 Pine St., Rumford, Me.
- Mr. J. Navadauskas, Simpson, Pa
- Mr. M. Vaikšnoras, 411 Ann St., Homestead, Pa
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson st Bridgeport, Conn
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave Scranton, Pa
- Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
- Mr. Antanas Ramoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
- Mr. Juozas Čupas, P. O. Box 330, Andsonia, Conn.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pabalgis daktariystis mokius Jefferson Medical College'io su pagarbė apšviestas akių ir guse, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai motery ligas.

Algimantas
arba Lietuvos XIII šimtmetyje.
Parašė DR. V. PIETARIS.
Visos puikiosios lietuvių kalboje istoriska apysaka, 5-6 tomuose

Kaina atskiro tomo 80c.
Visi 5 tomai įsk. 82.50

"Žvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuvos Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Praduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajų.
Siunčiame pinigų į visus dalis svieto greitai ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.
Užlaikome didžiausių krautuose vyriški drabužių, žėvėrykių ir skrybėlių; turime didelį departamentą aukštųjų daiktų; laikrodžių, žiedų, aplykių, ir tt. Drauge užlaikome didelį skrybių visokių kintų; mašinkelių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti pirmiausia atėik pas mus, o būsi užganėdintas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiška dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan
162 Washington Ave., Newark, New Jersey

"ŽVAIGŽD SPAUSTUVE"

ATLIEKA VISUS DRUKORIS! DARBUS GERAI, PIGIAI IR GI

DRUKUOJA:
KNYBAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS, VESSELJUS, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

★ ★ ★

Kreipkite ant adresai:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardinoalo Mercier gramata apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atspausdinta knygtės formoje (su Kardinoalo paveikslu), gaunama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 50c., 12 egzempliorių už 400c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50. Adresuokit:

"Žvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.